

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

MEGGYILKOLTÁK A ROMÁN MINISZTERELNÖKÖT

A feloszlatt Vasgárda tagjai a tettesek – A gyilkosok betörtek a bukaresti rádióba és bejelentették a miniszterelnök meggyilkolását

Bukarest, szeptember 21. (Magyar Távirati Iroda.) A miniszterelnökség közli a következőket:

Calinescu miniszterelnököt ma aljas módon meggyilkolták. A merénylőket elfogták. Az új miniszterelnök még ma leteszi az esküt. A gyilkosságot Dumitrăscu ügyvéd, Codreanu volt vasgárdista vezér jogutódja szervezte meg, aki másfél hónappal ezelőtt szökött vissza Ukrajnából.

A gyilkosságról eddig a következő részletek ismeretesek:

A miniszterelnök ma délben autójával hazafelé hajtatott. Utaközben szándékosan autója elé tereltek egy kéziszekert, amely elöl az autó nem tudott kitérni és lefékezett. Ebben a pillanatban önműködő pisztolyokból a merénylők sortűzet adtak le a gépkocsiból kiszálló rendőrsztre és magára a gépkocsira is. A rendőrsztr 14 golyótól találva holtan esett össze. A miniszterelnököt szintén találta egy pár golyó, kettő a szívét járta át, egy pedig a szemét furta keresztül. A merénylők ezután gépkocsijukkal elrobogtak. Közben ismeretlen úton értesítették a vasgárda egy hat tagból álló csoportját a merénylőt végrehajtásáról. Ez a háttagú csoport ezután betört a rádió stúdiójába, ahol feltepték a bemondó szobájának az

ajtáját és 2.15 órakor ezt kiáltották be izgatottan a nyílt mikrofonba: Calinescu miniszterelnököt a vasgárda meggyilkolta! A rádió ezután 8 percig nem működött, majd szünetjelt adott, utána közölte, hogy a leadás sajnálatos incidens következtében felbeszakadt.

A merénylők közül hatot elfogták. A rendőrség két merénylőt üldözöbe vett, akik az egyik bukaresti bérpalotában rejtöztek el. Mielőtt a rendőrök ártalmatlanná tudták volna őket tenni, öngyilkosok lettek.

A miniszterelnököt 8 golyó találta, a lövések egytől-egyig halálosak voltak.

Bukarest, szeptember 21. (Magyar Távirati Iroda.) A miniszterelnökség sajtóosztálya közli:

Az elfogott merénylők vallomásából és az eddigi vizsgálatból megállapítást nyert, hogy a Calinescu miniszterelnök elleni merényletet a volt vasgárdista szervezet utolsó töredéke követte el. Itt nincsen szó olyan összeesküvésről, amelynek szálai külföldre vezetnének és nem belföldi országos jelentőségű összeesküvésről van szó. A gyilkosok tettüket hosszúból követték el, mert Calinescu volt az, aki a belső rendet helyreállította. Ezt akarták megbosszulni rajta.

Bukarest, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) Calinescu miniszterelnök hat gyilkosát este tíz órakor rögtönítélettel agyonlőtték.

Bukarest, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a késő délutáni órákban a csendőrség megszállta és szigorúan őrzi a főpostát, a távbeszélő hivatalt, a rádió székházát, s a fontosabb minisztériumok épületét. A nagy utcák forgalmát is ellenőrzik. Igazolhatják a gépkocsik utasait, valamint a gyalogjárókat és a gya-

nusokat megmotozzák, nem hordanak-e maguknál fegyvert. (MTI)

Bukarest, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) Calinescu gyilkosainak golyó általi kivégzése azon a helyen történt, ahol a merényletet elkövették. Egy gyalogos osztag elzárta az utcát, majd egy sortűz véget vetett a gyilkosok életének. Összesen 9 embert végeztek ki, úgyhogy a délután agyonlőtt két férfivel együtt 11 ember fizetett életével a gyilkosságért. Elrettentés céljából a 9 holttestet 24 órán át a gyilkosság színhelyén hagyják. (MTI)

Az új román miniszterelnök

Bukarest, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) Calinescu miniszterelnök meggyilkolása után a király elnökölésével

azonnal összeült a minisztertanács. Ideiglenes miniszterelnök Baliff lett. Belügyminiszter Marinescu.

A minisztertanács elhatározta, hogy

az eddig érvényben lévő semlegességi politikát szigorúan tovább folytatja.

Baliff tábornok a király tanácsadója, a királyi uradalmak eddigi igazgatója. Marinescu Gavril tábornok, az új belügyi-

niszter eddig rendőrniszter volt.

Bukarest, szeptember 21. (Orient Radio.) Argessanu volt nemzetvédelmi minisztert nevezték ki miniszterelnökké. Az új belügyminiszter Gabriel Marinescu. Leucust, a 7. hadtest parancsnokát nemzetvédelmi miniszterré nevezték ki. Azért kellett 3 új minisztert kinevezni, mert Calinescu egy személyben miniszterelnök, belügyminiszter és hadügyminiszter is volt. Az új miniszterek kinevezése után a minisztertanács azonnal összeült. (MTI)

A német csapatok Lavocnenál elérték a magyar határt

A németek megegyezés szerint hátrábbhúzódtak Lengyelországban a demarkációs vonalig – A visszavonuló német csapatok nyomán fellángolt a lengyel felkelés

Ungvár, szeptember 21. Ma délután 14.40 órakor a németek a Volóccal szemközti Lavocnenál elérték a magyar határt. Ezen a szakaszon a magyar-lengyel határ egy hosszú alagút, amelynek egyharmad része a lengyeleké volt, kétharmad része pedig a magyaroké. Az alagút bejáratánál ma délután kisebb német tisztiküldetés jelent meg a magyar határvédelmi sáncnál, ahol kölcsönösen üdvözöl-

ték egymást. A német tiszték rövid idő múlva gépkocsiba ültek és elhagyták az alagút bejáratát. A határ átadása, illetve átvétele péntek reggel történik meg. (MTI)

Ungvár, szeptember 21. A menekülés még mindig tart. Lengyelországból szórványosan egészen esztörtök délig menekültek át lengyelek magyar területre. A menekültek száma megközelíti az öteztret.

Berlin, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) A véderőfőparancsnokság közli: A Visztula-nyarban lefolyt csata eredménye még mindig nem tekinthető át teljes mértékben. Szeptember 20-án délután 170.000-re emelkedett a foglyok száma és még mindig növekszik. A csatában résztvevett két német hadsereg egyike eddig 320 löveget és 40 harciocsit zsákmányolt. Az eddigi megállapítások

szerint lengyel részről kilenc hadosztály, tíz további hadosztály részei és három lovasdandár harcolt ebben a csatában.

Delen Zamosz és Tomaszow mellett heves küzdelem után erős lengyel csapatok megadták magukat a németeknek, köztük a lengyel déli hadsereg főparancsnoka.

Szeptember 10. óta itt 60.000 foglyot ejtettünk és 108 könnyű, valamint 22 nehéz löveget zsák-

mányoltunk.
A Gdingen körüli harcok során 350 tisztet, 12.000 katonát ejtettünk foglyul és mintegy 40 löveget zsákmányoltunk. Az ellenség most már csak Varsóban és Modlinban, Varsótól délkeletre Górja Kalvarjánál és Hela félszigeten fejt ki ellenállást.

A véderőparancsnokság a legközelebbi napokban összefoglaló jelentést ad ki a lengyelországi hadjáratról.
Nyugaton lelőttünk három kötött léggömböt és nyolc repülőgépet. Más harci tevékenység nem volt. (MTI)

Uccai harcok Varsóban

Megdöbbentő és katonai vitézségnek csodálatos példája az a hősiesség, amivel a lengyel hadsereg megmaradt részei még mindig ellenállnak a német és orosz nyomásnak. A harc, amit folytatnak, teljesen céltalannak tekinthető már, mégis ügyeslővén az utolsó emberig küzdenek a nagy fölényben levő német és orosz erők ellen.

Most már azonban csak néhány helyen folyik az ellenállás.

Varsó még mindig tartja magát és a varsói védelmi parancsnokság szeptember 20-án este jelentette a rádió útján, hogy a németek több külvárosban erősen támadtak, de visszaverték őket. Az északi övezetben — a lengyel jelentés szerint — szorongharcba bocsátkoztak a lengyel csapatok és megerősítették állásaikat.

Több ellenséges motorizált üteg elfoglalásáról, gépfegyverek zsákmányolásáról számolt be a lengyel adóállomás, ahonnan tisztán hallható volt az ütközet zajja is.

A szerdai napon megadták magukat Zamóctól délre a lengyelek, ahol mostanáig tartották magukat. A német hivatalos jelentés

ezen a fronton 50.000 hadifoglyoról számol be, egyedül a szerdai napon 11.000 lengyelt fogtak el, közöttük a déli lengyel hadsereg főparancsnokát is: Pistor tábornokot is.

Ezen a fronton a németek részéről az osztrák és bajor csapatok szállottak harcba és igen kemény küzdelem után lőrték meg a lengyel ellenállást.

A német sajtó érdekes részleteket közöl a bzurai csatáról, ahol

nyolc napi küzdelem után a lengyel hadsereg élesporlaja tette le a fegyvert. Ez a lengyel hadsereg 9 teljes és 10 csonka hadosztályból állott

A németek Bzuránál 105.000 foglyot ejtettek, ami lényegesen nagyobb a világháború tannenbergi csatájában foglyul esett orosz tümegénél is.

A harcokban elesett két lengyel tábornok is, az egyik Skotniski tábornok, egy teljesen megsemmisült lovasdandár parancsnoka, a másik Mond tábornok Krakóból.

A Neue Zürcher Zeitung viszont a gdyniai csatáról közöl részleteket.
A lengyelek lépésről lépésre vonultak vissza és minden talpalattnyi földet drágán adtak oda. Végre szerdán reggel meg kellett adni magukat.

A lengyelek itt szárazföldről és tengeről egyaránt támadtak. Az újságíró nagy elismeréssel emlékezik meg a német repülőbombákról, melyek a legerősebb betonerősítményeket is könnyen rombolták szét.

Amszterdam, szeptember 21. (Német Távirati Iroda.) Varsói jelentés szerint a lakosság körében Fomoly hare dül a város átadásáért. A Widok úton valóságos csatára került sor, amelynek

Berlin, szeptember 21. (Német TI.) A német csapatok több helyen felvették az érintkezést a megállapított demarkációs vonalig előrenyomult orosz csapatokkal. (MTI)

Danzig, szeptember 21. Hitler vezér esütörtök délelőtt meglátogatta a Danzig körüli csapatokat, szemlét tartott a Westerplattent, fogadta a Schleswig-Holstein iskolahajó legénységének tisztelgését, majd Gdyniát tekintette meg, amelyet most Gottenhafennek neveztek el. Gottenhaffen és Oxföften között találkozott a szintén szemléletlen lévő Göringgel.

több halottja és sebesültje volt. A lakosság háztartási felszerelési tárgyakat s petróleumba mártott égő rongyokat dobált az ablakokból a harcolókra.

A küzdelemben mindkét részről rendőrök és rendőrtisztek is résztvettek.

Hír szerint egy egész városrész áll lángokban, de a tűzoltóság a vízhiány miatt nem tudott közbelépni. (MTI)

Varsó, szeptember 21. A Havas iroda jelentése szerint Grazyński velt felsősziléziai vajda, akit csak néhány nappal ezelőtt neveztek ki propagandaügyi miniszterré, Varsóban német golyótól találva elesett. A lovici ütközetben több magasrangú lengyel tiszt között elesett Switaski volt miniszterelnök, Pilsudski munkatársa. (MTI)

A modlini erőd még mindig ellenáll. Czuma tábornok, aki a védőcsapatokat vezette, megsebesült és most Rommel tábornokot, a védelem főparancsnokát Lipinszky ezredes városparancsnok és a szükebbkörű városi tanács támogatja.

Berlin, szeptember 21. (Német TI.) A megvert lengyel hadsereg romjai azt mutatják, hogy a Bzura és a Visztula közötti nagy csata a végehez közeledik. Egymásra dobált lengyel gépkocsik, ágyúk és csomagszállító kocsik mellett repülők bombáitól eredő tötesérek és tüzserégi lövedékek találatai láthatók. A környező falvakban házak égnek és roskadnak össze. A német gyalogság mindjobban előrenyomul, zárt soraik csak akkor nyílnak meg, amikor fogolyszállítmányokat bocsátanak keresztül. Az arcvonal mögötti utak tele vannak gyűjtő-katonákkal, akik a zsákmányolt fegyvereket rakják a járművekre. A mentőszolgálatosok csoportjai nappal és éjjel dolgoznak, hogy a kemény harcokban szélhód utakat kijavítsák. Közben lengyel parasztlakók láthatók feleségeikkel és gyermekeikkel, akik nemrégiben elmenekültek ingóságáikkal és most visszatérnek szülőföldjükre. (MTI)

Párizs, szeptember 21. (Havas.) Hivatalosan jelentik esütörtök este:

A nap egészében véve nyugodt volt. Ellenséges tüzserégi tevékenység folyt Saarbrückentől délre. A rossz idő és az ellenséges tüzserég ellenére mégis felderítéseket végeztünk. (MTI)

Időjárás

Gyenge szél, felhőátvonulások, néhány helyen még kisebb fűtő eső. A délutáni órákban egy-két helyen zivatar, sok helyen reggeli köd, a hőmérséklet alig változik.

Hármas értekezlet dönt Lengyelország új határaitól

Párizs, szeptember 21. (Stefani.) A párizsi esti sajtó szerint az új lengyel állam alakját és határait német-orosz értekezleten döntenék el, amelyen Litvánia is részt venne. Litvánia elfoglalná Vilmót. Ezt

a megoldást alátámasztaná Berlin és Moszkva. Németország s Orosz ország közösen szavatolná az új állam létét és tiszteletbentartását. (MTI)

Bukarest: Mussolini európai békekonferenciát hív össze

Bukarest, szeptember 21. (Bud. Tud.) A román sajtó Hitler danzigi beszéde nyomán a háború és béke esélyeit mérlegeli.

A kormány hivatalos lapja, a »Romania« arra a megállapításra jut, hogy valamilyen engedékenységgel bármelyik harcoló fél részéről annak kapitulációját jelentené.

Ez tehát lehetlenné tesz minden megbeszélést, amely a háborúnak végét vetné.

Mussolini azonban újabb erőfeszítéseket tesz a béke érdekében és egy európai békekonferenciát készül összehívni.

Ezen a konferencián Szovjet Oroszország is helyet kapna.

Róma, szeptember 21. (Stefani.) Mussolini esütörtökön kihallgatáson fogadta Negrin tábornokot, az olasz alpesi csapatok főfelügyelőjét, aki jelentést tett neki az alpesi csapatok kitünő szelleméről, majd megbeszéltek több katonai kérdést. (MTI)

Daladier rádiószózata

Párizs, szeptember 21. Daladier francia miniszterelnök esütörtök este félkilenckor a rádió útján közölte a francia néppel. Hangoztatta, hogy a francia katonai tudja miért harcol. Harcol azért, hogy Franciaországot támadás ne érhesse. Daladier miniszterelnök ezután hosszasan bírálta a német politikai rendszert s annak módszereit. Hangoztatta, hogy Franciaország egy emberként áll együtt, mindenre el van

tökélve, zászlajára ezt írta: szabadság, vagy halál!

A miniszterelnök hangsúlyozta még, hogy az angol-francia barát ságot nem lehet megbontani.

Franciaország addig fog harcolni, amíg nem biztosítja a szilárd alapokon nyugvó igazságos békét, a végleges biztonságot.

A miniszterelnök szerint ennek érdekében küzd Franciaország s Németországban uralmon lévő rendszer ellen. (MTI)

Roosevelt beszéde a semlegességi törvény megváltoztatásáért

Washington, szeptember 21. Roosevelt elnök az amerikai törvényhozás mindkét házát rendkívüli ülésre hívta össze. A parlamentben mondott beszédeben az amerikai semlegességi törvény megváltoztatását indítványozta olyan értelemben, hogy az Egyesült Államok függeszék Tel a semlegességi törvény embargo szakaszát (szállítási tilalom a hadviselő feleknek). Roosevelt elnök hangsúlyozta, hogy az embargo szakasz fenntartása az Egyesült Államok semlegességének ártana, míg az idevonatkozó rendelkezés visszavonása hasznára lesz az amerikai semlegességnek s ezenkívül munkaalkalmak lehetőségét biztosítja sok milliónyi amerikai munkásnak. Roosevelt kijelentette, hogy nem túlságosan derültető a jelenlegi eseményekkel szemben, sőt igen komoly idők lehetnek. Kialtásba helyezte, hogy a közeli hónapok folyamán eselleg szükség lesz több további törvényjavaslat benyújtására az amerikai biztonság megóvása érdekében. Kérte a törvényhozást, fogadják el ezt a törvényjavaslatot és hozzátette, hogy a törvényjavaslat életbe lépését az amerikai kormány haladéktalanul újabb rendelkezéseket bocsát ki, amelyek többek között megtiltják az amerikai polgároknak, hogy a hadviselő felek hajóján utazzanak. (MTI)

komlótelepek termőképességének be-
következte után mindjárt igen-igen nagy áruhanás történt a világpiacon és ezek a nagyon alacsony árak éveken keresztül tartottak úgy, hogy a gazdák a komlótermésből kifolyóan igen nagy károkat szenvedtek. Ez kötelességévé teszi a földművelésügyi kormányzatnak, hogy még ma is gondoskodjék a megmaradt telepek (mert több telepet kiirtottak) rentabilitásának biztosításáról. (MTI)

Német csapatösszevonások a belga határon

Berlin, szeptember 21. (NST) A »Suisse« című svájci újság közli a »Matin« egyik jelentését, amely szerint a németek Aachen közelében, tehát a belga határon nagyarányú csapatösszevonásokat eszközölnek és támadást készítenek elő.

A »Matin« értesülését Londonból erősítette meg. A német lapok a legélesebben visszautasítják a hírt és rámutatnak arra, hogy annak forrása kétségkívül az angol propagandaügyi minisztérium.

Komlótermelés hazánkban

A komlótermés Magyarországon a háború utáni években a földművelésügyi kormányzat ösztönzésére indult meg, sőt a kormány komlótelepek létesítését kölcsönökkel is támogatta. A

A földművelésügyi tárca a szeptember 20-án megtartott értekezleten meg-
egyeztet létesített a sörgyárak és komlótermelők között az idej komlótermelés átvételére. A sörgyárak kötelezték magukat, hogy az egész használható magyar komlótermést átveszik és pedig a következő áron:
I. osztályú árut mázsánként 500 P-ért, II. osztályút 470 P-ért, III. osztályút 440 pengőért és IV. osztályút 300 pengőért.

Párizs, szeptember 21. (Stefani.) A párizsi esti sajtó szerint az új lengyel állam alakját és határait német-orosz értekezleten döntenék el, amelyen Litvánia is részt venne. Litvánia elfoglalná Vilmót. Ezt a megoldást alátámasztaná Berlin és Moszkva. Németország s Orosz ország közösen szavatolná az új állam létét és tiszteletbentartását. (MTI)

London, szeptember 21. (Havas.) A tájékoztatók közölte, hogy a brit kormány a bézáru árát a tonna duzárértékét 100 pengőre emeli.

Gibraltár, szeptember 21. (Havas.) A tájékoztatók közölte, hogy a brit kormány a bézáru árát a tonna duzárértékét 100 pengőre emeli.

Nyugati harctér: Tüzérségi harc, blokád-kísérletek

Páris, szeptember 21. (Havas) A szeptember 21-i francia hadijelentés így hangzik:

Az érintkezésben lévő elemek helyi tevékenységet fejtettek ki és a tüzérség mindkét részről akcióban volt. (MTI)

London, szeptember 21. (MTI) Szerdán reggel a La Manche csatornáról hallatszó ágyúdörgés csalt ki a lakosságot Folkstone szikláira.

Két hajó kezdett tüzelni és a parton is lehetett látni az ágyúkból kifutó lángnyelveket.

A két hajó között felszökő vízoszlopok jeleztek, hogy hová estek a lövedékek.

Azt hiszik, hogy egy német tengeralattjáró támadta meg. A hajók több mint 12 lövést adtak le.

Páris, szeptember 21. (Havas) A szerda reggeli helyzet hivatalos francia katonai körök megfigyelése szerint a nap folyamán nem változott a nyugati arcvonalon.

A német tüzérség csak bizonyos pontokon fejtett ki tevékenységet és igyekezett megzavarni azokat a munkálataikat, melyeket a francia csapatok előnyomulásuk folytán elfoglalt helyzet megerősítése céljából végeznek.

Mint ismeretes, a francia erődítési vonal sokkal közelebb volt a határhoz, mint a német vonal és ez lehetővé teszi, hogy a német terület elfoglalt részeiben a tábori erődítések révén nagykiterjedésű előőrsővezetel alakosanak arra az esetre, ha Lengyelországból visszavont csapatokkal megerősített német erők ellentámadásba mennének át.

Páris, szeptember 21. A nyugati arcvonalon a figyelem főként arra terelődik, hogy milyen lehető következményekkel járnak a nyugati katonai helyzetre a német csapatok keleti sikerei. Mint ismeretes, a német főparancsnokság erőfeszítései túlnyomórésztben Lengyelország ellen irányultak. A kérdés most az, vajjon mennyi idő múlva lesz érezhető a keleti arcvonalon elért német eredmények súlya a nyugati arcvonalon. Jól tájékozott katonai körökben úgy vélekednek, hogy legalább is eddig Németországban nem történtek keletre nyugatra nagy csapatmozdulatok. Rendkívül bonyolult és jelentős művelet lesz ez és ha egyáltalán sor kerül rá, feltéve, hogy a német főparancsnokság előzőleg megszabadul minden gondtól Lengyelországban, végrehajtására tekintélyes idő szükséges.

Berlin, szeptember 21. Louis Paul Deschanel, a volt francia köztársasági elnök fia Ottweiernél elesett.

Gene, szeptember 21. (NST) Az angol és francia lapok jelentése szerint Londonban elkészítették az első fekete listát.

Az Evening News jelentése szerint ezeken a listákon egyenként tíz cég neve szerepel Dániából, Belgiumból, Hollandiából, Svájcban és Romániából, tízenyolc Görögországból, Jugoszláviából, hat, Norvégiából tízenegy, Portugáliából tízenegy és Sédországból nyolc.

London, szeptember 21. (Havas) A tájékoztató minisztérium a következőket közli:

A brit hatóságok szeptember 16-ával bezáruló héten mintegy száztízezer tonna dugarut foglaltak le. Az árak értékét több mint 500.000 fontra becsülik.

Gibraltár, szeptember 21. A gibraltári tengerszoroson áthaladó semleges hajóknak be kell futniuk

Gibraltárba. Minden hajót, amely a tengerszoroson megállás nélkül akar áthaladni, figyelmeztető lövésekkel kényszerítenek megállásra. A hajókat egy angol bizottság vizsgálja át. Hét-

főn nem kevesebb, mint 83 semleges hajó tartózkodott a gibraltári kikötőben. (MTI)

Kopenhága, szeptember 21. (Havas) Jó forrásból származó értesülés szerint teljesen alapítok azok a hírek, amelyek szerint a Kattegat szorosban lengeri harc folyt le. (MTI)

A szovjetcapatok helyzete

Moszkva, szeptember 21. (Német Távíráti Iroda.) A szovjethadsereg vezérkara közli szeptember 20-án: A szovjethadsereg folytatta a lengyel csapatok leszerelését. Szerdán este Nyugat-Fehéroroszország északi részében

megszállták Grodnót és Nyugat-Ukrajna déli részében Kovet és Lemberg városokat.

A szeptember 17-ikétől 20-ig terjedő idő alatt a szovjethaderők lefegyvereztek három lengyel gyalogsági hadosztályt, két lovassdandárt

és sok kisebb lengyel hadsereget. Még kiegészítésre szoruló kezek számadatát is közli.

több mint 60.000 lengyel katonát és fiszet ejtettek foglyul.

A Vilna, Baranovics, Molodecho és Sarny erődöveget megszállásánál a tüzérségi felszerelés és löszter teljes egészében orosz kézre került. A sok zsákmányolt hadianyag között

280 löveg és 130 repülőgép van.

Kannas, szeptember 21. A litván főváros illetékes köreiben úgy tudják, hogy

Lemberg, ahova orosz csapatok nyomultak be, orosz kézben marad. Az oroszok a román határ egész vonalát maguk számára akarják biztosítani, hogy így uralják a Fekete-tenger felé vezető kijáratot Lengyelországból.

A Kárpátokon húzódó lengyel határ nagy része is orosz kézre jut.

Csernovic, szeptember 21. A Stefani Iroda közlése szerint a jelentése szerint a szovjetországi csapatok szerda este az egész román határvonal megszállását befejezték. (MTI)

Csernovic, szeptember 21. (Havas.) Miután a román határ mentén fekvő lengyel helységeket a szovjetcapatok megszállták, a szovjethatóságok hozzáálltak az ukrán és fehérorosz területek helyi szovjetjeinek megalakításához.

Kelet-Galiciában — a Német Távíráti Iroda értesülése szerint ukrán szervezetek alakulnak. Felfegyverzik magukat és

éles harcra folytatnak a román határ felé igyekvő lengyel katonai és polgári menekültek ellen.

A Kutyból Kolomeába vezető úton torlaszokat létesítettek és eredményes harcokat vívtak menekülő lengyel katonákkal. (MTI)

Csernovic, szeptember 21. (Havas.) A vörös hadsereg és a német hadsereg katonái együttműködése, úgy látszik, nem megy túl azon, hogy a két fél megállapította egymás működési területét.

Az orosz csapatok, amelyek még csak három napja vannak Lengyelországban,

eddig nem tudták elfoglalni azokat a hatalmas területeket, amelyeken áthaladtak — ma-

gukéva téve a német harcmodort.

Elve a meglepő fellépés hatásával,

a legnagyobb gyorsasággal dobták előre motorizált oszlopait a nagy centrumok, vagy a fontos harcászati célpontok felé.

amilyenek a mocsarvidéktől északra Pinsk, Vilno, Bialystok és Brest-Litovsk, délen Lemberg és Tarnopol felé, továbbá a román határ mentén, a magyar határ felé és a Stryj folyó vonaláig.

Az orosz részt hatalmas erődítmények és moesarak borítják, amelyek

igen kedveznek a gerilla-harcnak.

Ezt a terepet a lengyelek mindig kihasználják a sok háború és felkelés során.

Megjegyzendő, hogy Lengyelország e részének, amely most orosz övezet lesz, községekben a német motoros oszlopok csak

áthaladtak, de azokat nem szállták meg. Egyenesen haladtak előre, most pedig visszatérnek nyugat felé, hogy helyet adjanak a vörös hadseregeknek.

A német páncélosztagok által szétszaggatott lengyel csapatok most sok helyen

összezárnak, hogy felvegyék a harcot az új ellenséggel.

Ez történik főképpen Grodno környékén, továbbá Novogrodek-nél a szovjet csapatoktól elfoglalt Bialystok és Vilno között, délen viszont Lemberg, Luck, Zamoses és Hrubieszow körül, amelyek még a lengyelek kezén vannak, továbbá bizonyos kárpáti részekben.

A Bugtól és a Visztulától nyugatra még mindig igen heves harcok folynak.

Hivatalos közlemény Amerika állásfoglalásáról

London, szeptember 21. Roosevelt elnök értekezletet tartott a demokrata párt és a köztársasági párt vezetőivel a semlegesség kérdéséről.

A Fehér Ház a demokrata és köztársasági pártvezérek értekezlete végén a következő közleményt bocsátotta ki:

Az értekezlet az egyetértés szellemében megtárgyalta az elsőrendű fontosságú intézkedéseket az Egyesült Államok semlegességének és békéjének fenntartására.

Teljes megegyezés jött létre abban a tekintetben, hogy pártatlan szellemben, politikai pártsemponatok figyelmen kívül hagyásával tárgyalják meg ennek a kérdésnek az összességét és szerteágazó részletkérdéseit az amerikai törvényhozás ülésén és a végrehajtó szervek működésében.

Kiemelik, hogy a legfontosabb dolog a fegyverkiviteli tilalom eltörlése és a nemzetközi jogszabályok alkalmazásához való visszanyarodás.

Az értekezlet végül megvitatta a Hull külügyminiszter múlt év május 27-iki leveleiben lefektetett hat pontot, amelyekben amerikai állampolgároknak hadviselők hajóján való utazásáról és a «cash and carry» záradékról volt szó.

Az értekezletnek egyöntetű nézete az volt, hogy a törvényjavaslatot a szenátus külügyi bizottsága tárgyalja le, mielőtt a parlament összeül. (MTI)

Az amerikai hadiflotta naggyakorlata

Los Angeles, szeptember 20. (NST) Szeptember 23-án kezdődik meg az Egyesült Államok hadiflottájának naggyakorlata, amelyen a hadihajókon kívül a haditengerészet repülőgépei is résztvesznek.

A naggyakorlat tulajdonképpen egész sor gyakorlatból áll majd és az amerikai harcérősséget van hivatva bizonyítani.

A San Pedro-öbölben százharminc hadihajót és négyszázötven repülőgépet vontak össze, amelynek legénysége negyvenkétezer fő. Egy tízenköt repülőgépből álló raj San Juan-ba érkezett.

Ez Amerika legnagyobb flottabázisa és Isle la Grande szigetén fekszik. A légiraj a Karib-tenger ellenőrzését látja el.

Német cáfolat: Nincs lázongás a protektorátusban

Berlin, szeptember 21. (Német Távíráti Iroda.) A Német Távíráti Iroda erőlyesen cáfolja az egyik francia hírügynökség azt a híret, hogy a szlovák hadseregben az engedelmesség megtagadásának esetei fordultak elő és hogy a protektorátus egyes pontjain lázadásszerű jelenségek mutatkoztak. (MTI)

Orosz és litván csapatok találkozása

Kaunas, szeptember 21. (Havas.) A litván határ egyik szakaszán a litván határőrök felvették az érintkezést a szovjetországi csapatokkal. A szovjet-orosz tisztiek mindenhol a legszívvelősebben üdvözölték a litván határőrség vezetőit. (MTI)

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

a rendkívül mulatságos
SZINES VIGJÁTEK: a

Válóperes lány

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Csaknem 2000 lengyel menekült érkezett csütörtökön Debrecenbe

Sorkatonák, tisztok, nők a menekültek Meleg fogadtatás Debrecenben

Csütörtökön délelőtt olyan hírek terjedtek el Debrecenben, hogy délután 2 órakor egy vasúti szerelvény fut be a pályaudvarra, melyen lengyel katonai menekültek érkeznek. A hír nem is volt alaptalan, mert

2 órakor karhatalmi alakulatok igyekeztek a pályaudvar felé és megakadályozták, hogy a polgári lakosság a pályaudvarra belépjen.

Az állomáson tudtuk meg, hogy a lengyel katonavonatot pontosan 3 óra 10 perckor érkeznek Debrecenbe Nyíregyháza irányából. A déli vonatok már mind kifutottak Debrecenből és így

a személypályaudvar teljesen üres volt, amikor a Nagyhid irányában feltűnt egy hatalmas mozdony hosszú kocsisorral.

A pályaudvaron tartózkodók izgatottan és türelmetlenül várták a vonatot érkezését.

A mozdony után 13 személykocsi volt, amelyben 140 lengyel katonatiszt és női hozzátartozói voltak. A személykocsikat 53 teher kocsi követte s a teherkocsin 1700 legénységi állományú lengyel katonát hoztak.

A lengyel katonák az ablakokban állva karfelemeléssel üdvözölték a pályaudvaron tartózkodó tömeget. A vonatot megállása után a vonat lengyel parancsnoka jelentkezett a pályaudvar parancsnokának. Jelentésében elmondta, hogy

a szerelvényen 31 nő, 140 tiszt és 1700 legénységi állományú katona érkezett. Két súlyos sebesültet is hoztak és a sebesültet a pályaudvarparancsnok intézkedésére azonnal kórházba szállították.

A jelentéstételt és üdvözlés elhangzása után a tisztok csapatokhoz mentek és a legénység a legnagyobb rendben, fegyverkezett szállt ki a kocsikból.

A személykocsikból egymásután léptek le a lengyel tisztok női hozzátartozói.

A hölgyek az ékszerektől esilognak, de egész megjelenésükben mély levertség volt látható.

Voltak közöttük, akik hosszú utat gyalogoltak és mondani az utóbbi napokban semmit sem aludtak a menekülés alatt.

A tisztok és női hozzátartozói részére az elsőosztályú étteremben terítették. Ebédre gulyást kaptak tarhonyával.

A hontalanná vált lengyel tisztok és női hozzátartozói jó étvágyal fogyasztották el az ebédet és utána hosszasan beszélgettek a háborúról, az izgalmakról és a menekülésről. Közben megérkeztek a fővárosi esti lapok is és egymásután vásárolták, mert az egyikben megvolt a térkép, amely a jelenlegi helyzetet ábrázolja.

A tisztok belemélyedtek a térkép nézésébe és szomorúan beszélgettek egymás között az összeomlásról.

A legénység részére két helyen osztották az ebédet.

Az egyik csoport a gyorsáruraktár mögött gyülekezett. Fegyverkezett sorokban, tiszt vezetésével mentek az ebédkiosztó helyre. Alkalmunk

volt látni ezeket a lengyel katonákat.

Sok volt közöttük a sebesült, egyiknek a fején, másiknak a lábán volt hatalmas kötés, amely azt bizonyítja, hogy a háború kelles közepéből kerültek Debrecenbe.

Voltak közöttük

lányok is formális katona ruhában.

Érdeklődésünkre az egyik lengyel tiszt elmondta, hogy

a lányok nem harcoltak, hanem csak mint szanitések kerültek ki a frontra. Megdöbbentően sok volt a fiatal gyermek a lengyel katonák között. A 13-14 évesek egész sorát láttuk katonai egyenruhában.

Ezek a fiúk, mint lövészek kerültek a lengyel hadsereghez. Szüleik ottmaradtak és ők a hadsereggel menekültek. A másik csoport a postai oldalon kapta meg ebédjét.

Az ebédkiosztóhelyeken magyar lányok állottak, akik cigarettával kínálták meg a lengyel katonákat. A magyar lányoknak ez a figyelmessége láthatóan jólesett a hontalan

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.-től. Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ. E hirdetés felmutatója a szobaárakból 10 % engedményt kap.

lengyeleknek.

A vasúti kocsikban voltak még a katonaságnál szolgálatot teljesítő hírvívó farkaskutya, motorkerékpár és házi eszközök, edények.

A lengyel hadseregnek ez a része két nappal ezelőtt Siánkinál és Uzsoznál lépte át a magyar határt. A magyar területen a fennálló rendelkezések értelmében

lefegyverezték őket, majd Rádon gyülekeztek.

A menekültek az éjszaka érkeztek Nyíregyházára és onnan ma délben indultak Debrecen felé. — Debrecenben megebédeltek és 5 óra után folytatták útjukat Budapest felé.

A lengyel katonamenekülteket valószínűleg valamelyik dunántúli városban helyezik el.

Mint érdekességet itt említjük meg, hogy a lengyelek között

volt egy szlovák fiú is, aki a cseh hadseregben szolgált.

A szlovák fiú a német megszállás után átszökött Lengyelországba és beállott a lengyel hadseregbe.

Fontos ügyeket tárgyalt a kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

A tegnapi napon tartotta a kereskedelmi és iparkamara rendes közgyűlést. A közgyűlést Sesztina-Nagybáka y Jenő elnök nyitotta meg.

A Nemzeti Hírszkegy elmondása után napirend előtt a kamara közgyűlésének nevében üdvözölte Schwarz Vilmos kamarai alelnököt 75. életévének betöltése alkalmával.

Dr Radó Rezső kamarai főtitkár dr Varga József iparügyi minisztert üdvözölte kinevezése alkalmából.

A kereskedelmi és iparkamarák számára a közgazdasági élet teljesítő képességének szolgálata terén a honvédelmi törvény alapján számos új munkaterület nyílt meg. A kamarák működésének intézményes bekapcsolása érdekében a debreceni kereskedelmi és iparkamara a többi társ kamarával együtt közösen tett felterjesztést a kormányhatóságokhoz, egyúttal közvetlen tárgyalásokat is folytattak a kamarák ugyanennek érdekében.

A Kassai kétlévelű kereskedelmi főiskola hallgatói számára a főiskola és a város a Kassai kereskedelmi és iparkamarát ösztöndíj adományozására kérte fel. A kassai kamara ma nincs abban a helyzetben, hogy ezt megtehesse, ezért az lenne célszerű, ha egy ösztöndíjat a budapesti, egyet pedig a vidéki kamarák közösen adnának úgy, hogy egyenként 100 pengőt folyósítanak évente. A kamara közgyűlése a debreceni kamara 100 pengős hozzájárulását megszavazta.

Behatóan ismertette dr Radó főtitkár a Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága által kidolgozott egységes kamarai illetményszabályzat tervezetét és a tisztviselők ennek alapján tervezett besorozását. A közgyűlés a főtitkárt megbízta a lefolytatandó tárgyalásokkal.

A kamarai főtitkár részletesen ismertette a kamara nyugdíjalapjának házveteli ügyét. A Deák Ferenc u. 10. ház megvételét Várjassy Imre és

Ungár Jenő kamarai tagok hozzászólása után helyesnek tartja és az ingatlan megvételét egyhangú határozattal mondogta ki.

Ismertette továbbá a kamara főtitkára a kereskedelem képesítéshez kötése tárgyában megküldött törvénytervezet. Ungár Jenő és Pecsényánszky Sándor kamarai tagok hozzászólása után a közgyűlés felhatalmazta a kamarai elnöki tanácsát és szakosztályát, a kamara közgyűlésének a képzés elve mellett elfoglalt álláspontja érvényesítése és figyelembevétele mellett a beérkező vélemények alapján kidolgozandó részletes javaslat felterjesztésével.

Dr Harsányi Imre ügy. titkár ismertette az anyagkészletek zár alá vételéről szóló rendeletet.

Az árak rögzítése és kötelező megállapítása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek ismertetésével kapcsolatosan Imre János beltart. rámutatott arra, hogy a hentes és mészáros iparban a megállapított árak csak az esetben tarthatók, ha a termelők árai is megfelelő módon szabályoztatnak és a termelők is a megállapított árak betartására kötelezettek.

Pecsényánszky Sándor kamarai tag az utánpótlás kérdésének szadályozását, a közszükségleti cikkek megállapításának és a hitel megvonások megállításának szükségességét hangoztatta. Ugyanczen kérdéseknél szükségességére mutatott rá Ungár Jenő kamarai beltart. is.

Dr Olsz Vilmos titkár ismertette a maximális munkaidő ideiglenes felfüggesztése tárgyában kiadott rendelet rendelkezéseit.

Nagy József kamarai tag helyesli a maximális munkaidő hatályának felfüggesztését, de sérelmesnek látja azt, hogy a rendeletben megszabott túlmunkák után 25 százalékos munkaidő többletet kell fizetni.

A közgyűlés a kivételes hatalom

alapján érvénybelépett rendeletek ismertetését tudomásul vette.

Ernszt József kamarai tag kérte a kamara elnökségét, hogy felterjesztésben kérje a pénzügyi kormányt, hogy a katonai szolgálatra behívott köztartozásaik fizetésének tekintetében haladékok nyerhessenek és ellenük katonai szolgálatuk tartama alatt végrehajtás vezethető ne legyen.

A kamara közgyűlése az indítványt magáévá tette és ezzel a gyűlés végét ért.

A t. Ház ülése

Budapest, szeptember 21. A képviselőház csütörtöki ülését Bobory György alelnök nyitotta meg. Bejelentette a napirenden szereplő javaslat — a gazdasági munkavállalók örvégeinek járadékban való részesítése — vezérszónokait. Gesztlyi Nagy László, Meisner Ernő, Czermann Antal MEP, Reibel Mihály kerp., Matolcsy Máttyás nyilasfront és Szeder Ferenc szocialista.

Megay Károly előadó ismertette a törvényjavaslatot.

Matolcsy Máttyás szerint a javaslat csak foltoztatás és szociális szempontból nem kielégítő.

Gesztlyi-Nagy László beszédének bevezető részében Matolcsy Máttyás egyes megállapításával vitázott, majd azt fejtegette, hogy a javaslat egyik láncszeme annak a szociális programnak, amely Gömbös Gyula óta minden kormány programjában benne van.

Szükséges a mezőgazdasági munkásságról való gondoskodás azért is, mert ez a társadalmi réteg a legszaporább. Kérte a munkásokat, hogy ne üljenek fel a rosszindulatú demagógiának és az „ingyen földosztásnak”, hanem vállalják a munkát és becsületesen végzik is el. A mezőgazdasági munkások egy része nem végzi kötelességét úgy, ahogy kellene. Beáll cselédnek, aztán otthagyja helyét. Ezek miatt az állatok miatt a kisgazdák eladják vagy kiadják a földet.

Szeder Ferenc szerint ez a javaslat vérszegény és gyeen. A kormánynek elsőrendű kötelessége volna gondoskodni végre a hárommillió mezőgazdasági koldusról.

Budinszky László nyilaskeresztes képviselő mentelmi jogának megsértését jelentette be, azután szünetet rendelt el Szinyei Merse Jenő elnök.

Szünet után péntek délelőtt 10 óra tüzték ki a vita folytatását.

Megunta az életét, fe'akasztotta magát

Hajdúböszörményben csütörtökön reggel hozzátartozói a szoba gerendájára felakasztva találták Cs. Kiss Gábor 86 éves napszámot. Azonnal levágták, orvost hívták, de segíteni már nem tudták. Az agastyán, aki órák óta függött felakasztva, már halott volt, amikor a segítség érkezett. Kasza írónál búcsúlevelet hagyott hátra a 86 esztendő öngyilkos és közölte hozzátartozóival, hogy nagyon megunta az életet, ezért választotta a halált.

Temetésére megadták az engedélyt.

Vásároljon a FUGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Hice

A Tiszántúli Füg. napilap. — Szé. hivatala: Feren. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: I. évre 14.40, negy. ra 2.40 pengő. kétszeresen. Egy nap 8 fillér, va.

UGYELETES G. Megváltó, P. 14-69. — Tiszt. tér 9. Telefon. Rákóczy, Küll. lős ucca sarok. — Sztankay. Telefon: 25-58.

Ma tartja a pres

A debreceni reform. bitériuma ma, pént. kezdettel tartja ülés. nácstermében. A kántori, kilenc tan. lős ucca sarok. — Sztankay. Telefon: 25-58.

— A Magyar V. let Debrecen város. a Városháza tanács. szeptember 23-án, után 6 órakor tart. közgyűlést.

— A Debreceni J. let választmánya s. szombaton délután. Arvaházban ülés. tagokat meghívja.

x Dr László Erz. keresk. iskolákra k. német, francia és a. tásat megkezdte, V. 14. szám.

— Felhívás. A. Egylet felkéri mind. létesítendő vörök. ményeknél irodai, v. szolgálatokra, ille. vállalkozások, ezirán. kat a vöröskereszt. monffy u. 1-c. 1. e.) óra közt bejelentene. nek.

— Egységes utasi. mi elsőtitítés szel. A hivatalos lap közli. delmi miniszter 88.08. 1939. számú rendeletét. légtalmi elsőtitítés. sítás kiadása tárgyában. vetkezőket rendeli el.

oltalom szempontjából. tétítés eredményessége. tostitható, ha az illetéke. szervek ezen a téren eg. vek szerint járnak el. l. >légo. ut. III.-1. (első. utasítást (utasítás a lég. titó szolgálat végrehajt. tés első füzet: közvilági.

Az érdekelt hatóságok. nek mind a tervek me. nél, mind az elsőtitítés. kintetésben az utasításban. elveket be kell tartaniok. vezelő parancsnokokat. utasítással el kell látniok. város (közszé) légtalmi. sében a szolgálati könyv. ványok, illetve kiképzé. céljaira fenntartott hitel. ténjék. Az útmutatást a. mi és Nyomdai RT honvi. lati könyvek kiadóhivata. pest, VI. Rózsa u. 111.) het megrendelni. Térítés. nyonként 2 pengő. (MTI)

— Rendelet a. A hivatalos lap köz. kedelmi és közleb. rendeletét az árut. vit. biztosítása tárgyá. ellátás szempontj. árak zavartalan f. szent.

— Zsidó ünne. Jajm kippur. Pentek délután 3. este köl. n. ban negyed 6. sz. két templomban. Deák Ferenc ucca. Kápolnási uccában. a Deák Ferenc ucca. Deák Ferenc ucca.

— Zsidó ünne. Jajm kippur. Pentek délután 3. este köl. n. ban negyed 6. sz. két templomban. Deák Ferenc ucca. Kápolnási uccában. a Deák Ferenc ucca. Deák Ferenc ucca.

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. szám, Telefon: 21-52.**

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, fél-
évre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra-
ra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköz-
nap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:
»Mégváltó, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tisza«, Magoss Gy.
tér 9. Telefon: 24-52. — »Il.
Rákóczy«, Külsővásártér és Mik-
lós uca sarok, Telefon: 23-43.
— »Sztankay«, Szent Anna u. 64.
Telefon: 25-58.

Ma tartja ülését a presbitérium

A debreceni református egyház pres-
bitériuma ma, pénteken délután 4 órai
kezdettel tartja ülését az egyház ta-
nácstermében. A presbitérium egy
kántori, kilenc tanítói állás betöltésé-
ről fog dönteni és ezen kívül több fon-
tos időszéri dolgot tárgyalnak le.

— **A Magyar Vöröskereszt Egy-
let** Debrecen városi választmánya
a Városháza tanácstermében 1939
szeptember 23-án, szombaton dél-
után 6 órakor tartja rendkívüli
közgyűlését.

— **A Debreceni Jótékony Nőeg-
yet** választmánya szeptember 23-án
szombaton délután fél 5 órakor
Arvaházában ülést tart, melyre a
tagokat meghívja az elnökség.

x Dr László Erzsébet közép- és
keresek iskolákra képezett tanár,
német, francia és angol nyelvtaná-
rát megkezdte, Vörösmarty uca
14. szám.

— **Felhívás.** A Vöröskereszt
Egylet felkéri mindazokat, akik a
létesítendő vöröskeresztes intéz-
ményeknél irodai, vagy felügyeleti
szolgálatokra, illetve munkára
vállalkoznak, ezirányú szándékuk-
kat a vöröskereszt irodában (Sim-
onffy u. 1-c. 1. e.) délelőtt 10-12
óra közt bejelenteni szíveskedjenek.

— **Egységes utasítás a légvédel-
mi elsötétítés szervei számára.**
A hivatalos lap közli a m. kir. honvé-
delmi miniszter 88.082 Elm. igy. —
1939. számú rendeletét a közvilágítás
légoltalmi elsötétítés szabályozó utas-
ítás kiadása tárgyában, amely a kö-
vetkezőket rendel el: A hatósági lég-
oltalmi szempontjából szükséges első-
tétítés eredményessége csak úgy biz-
tosítható, ha az illetékes hatóságok és
szervek ezen a téren egységes irányel-
vek szerint járnak el. Ebből a célból
»légo. ut. III-1. (elsöt. 1.)« jelzésű
utasítást (utasítás a légoltalmi első-
tétítő szolgálat végrehajtására. Elsöté-
títés első füzet: közvilágítás) adtam ki.
Az érdekelt hatóságoknak és szervek-
nek mind a tervek megszerkesztésé-
nél, mind az elsötétítés megoldása te-
kintetében az utasításban foglalt irány-
elveket be kell tartaniok, a légoltalmi
vezető parancsnokokat és közegeit
utasítással el kell látniok. Az ellátás a
város (község) légoltalmi költségveté-
sében a szolgálati könyvek, nyomtat-
ványok, illetve kiképzési segédletek
céljaira fenntartott hitel terhére tör-
ténjenek. Az útmutatást a Pallas irodalmi
és Nyomdai RT honvédségi szolgál-
tati könyvek kiadóhivatalánál (Buda-
pest, VI. Rózsa u. 111.) utánvétellel le-
het megrendelni. Térítési ára példá-
nyonként 2 pengő. (MTI)

Szombaton nyitják meg a Baltazár uccai elemi iskolát

Mint ismeretes a város az idén az
összes elemi iskolák épületeit tataroz-
tatta. A Baltazár uccai központi elemi
iskola tatarozási munkálataival most
készültek el, úgyhogy a tanítást itt is
rövidesen megkezdhetik. A központi
elemi iskolában szeptember 23-án, —
szombaton kezdik meg a tanítást. Az
iskola iránt már most is nagy az ér-
deklődés.

Tavaly a központi iskolának 136 nő-
vendéke volt és igen jó előmenetelről
lettek tanúságot, ami az évvégi osztá-
lyzatokból is megállapítható. A 136
növendék közül 35 kiltűnő, 43 jeles, 42
jó, 15 elégséges általános osztályzatot
kapott és csak egy bukott osztályis-
meltésre. Az iskolában az idén is meg-
rendezik a német nyelvtanfolyamot,
deklődés.

Felakasztotta magát egy 11 éves fiú, mert összeszidta az apja

Végzetes gyermektragédia történt
Kállosemjen községben.

*Egy kislány, amiatt, mert apja meg-
döglött, felakasztotta magát és
meghalt.*

Kovács György kállosemjeni gaz-
dálkodó tegnap a kora reggeli órákban
megbízta 11 esztendős György nevű
fiát, hogy a néhány száz méter távol-
ságra lévő szalmakazalból

hozzon egy zsák szalmát.
A kislány panaszkodott, hogy nem jól
érzi magát, fáradt és

nem akart a szalmáért menni.

Az apa emiatt leszidta, majd otthagya
a gyereket, aki szülői dorgálást any-
nyira szívére vette, hogy

*felmászott egy fára és felakasztot-
ta magát a legmagasabb ágra.*

Csak órák múlva találtak rá, rögtön
levágták, de segíteni már nem lehetett
rajta és

a szerencsétlen gyermek meghalt.

A tragikus öngyilkosságról jelentést
tettek az ügyészségnek, ahol megadták
a temetési engedélyt.

Légoltalmi intézkedések Debrecenben

Debrecen sz. kir. város elsőfokú
közigazgatási hatósága, mint tűzrendé-
szeti hatóság a 180.000-1936. B. M. sz.
rendelet 77. paragrafus 4-ik bekezdé-
sében biztosított joga és a tűzoltó-
parancsnokság javasata alapján a város
légvédelmének és tűzvédelmének
biztosítása céljából a következő intéz-
kedések megtételét rendeli el:

1. A belváros területén (I-5-ös építke-
zési övezet) minden egyes padlástér
teljes egészében kiirtendő s a padlá-
son semmiféle éghető tárgyak, búto-
rok stb. nem tarthatók.

2. Minden emeletes ház padlástere
egy egyszerű kézi-tűzoltó eszközzel
szerelendő fel (ilyen: vízipuskák, man-
kó- és puttony-fecskendők, hab, szén-
sav, vagy poroltó készülékek). Több
emeletes házak padlástereit annyi tűz-
oltókészülékkel kell felszerelni, hogy
a padlástér minden 20 m-es szakaszá-
ra 1—1 készülék jusson.

3. Minden egyes padlástérre egy kb.
250—300 literes vízhordó, vagy víz-
szertartály helyezendő vízzel telve, mel-

lette 2—3 darab vizes-veder, csákány,
vagy balta és lapát, ezenfelül a pad-
lástéren elosztva gyújtóbombák oltá-
sára alkalmas száraz homok tartandó
készletben.

4. A város II. és III. építési övezetében,
vagyis a kertsekben és telepe-
ken a padlástérben elhelyezendő tár-
gyak úgy raktározandók, hogy azok
keményektől és eresektől távolra s
könnyen hozzáférhető legyenek, 160
cm magasságot pedig meg ne halad-
ják.

5. Jelen hirdetés 3-ik pontjában
előírt munkálatok kertségi és telepi
házaknál is végrehajtandók.

A fenti rendelkezéseket azonnal
végre kell hajtani.

Figyelmezteti a tűzrendészeti ható-
ság a város érdekelt lakosságát, hogy
a fenti rendelkezések teljesítését a ha-
tóság szigorúan ellenőriztetni fogja s a
mulasztást elkövető egyéneket 600 P-
ig terjedhető pénzbüntetéssel fogja
büntetni.

— Zsidó ünnepi istentiszteletek.

Jajm Kippür (Engesztelés napja).
Péntek délután mindkét templomban
fél 3, este köl nidre mindkét templom-
ban negyed 6, szombat reggel mind-
két templomban 6, d. e. tóraolvasás a
Deák Ferenc uccában negyed 11, a
Kápolnási uccában fél 11, hitszónoklat
a Deák Ferenc uccában 11, mázkir a
Deák Ferenc uccában fél 12, a Kápol-
nási uccában negyed 12, d. u. minchó
mindkét templomban 7, nőilő mindkét
templomban negyed 6, este mindkét
templomban 6 óra 25 perckor. Vasár-
nap reggel mindkét templomban 6,
köznap reggel negyed 7, este 5.50 óra-
kor. Hitszónoklatok: Péntek este ne-
gyed 6 órakor és szombat délelőtt 11
órákor a Deák Ferenc uccában. —
Rabbiság.

— Rendelet az áru fuvarozásról.

A hivatalos lap közli a m. kir. keres-
kedelmi és közlekedésügyi miniszter
rendeletét az áru fuvarozás zavartalan
biztosítása tárgyában. Eszerint a köz-
ellátás szempontjából fontos tömeg-
áruk zavartalan fuvarozásának bizto-
sítása, valamint a kivételes helyzet
folytán előálló fuvarozási nehézségek
megelőzése céljából a miniszter részé-
ről esetenként közzétendő árucikke-
ket a vasúti fuvarozásnál előnyben
kell részesíteni. Ez a rendelkezés 1939.
szeptember 24-én lép hatályba és 1940.
január végéig marad érvényben. (MTI)

— Százötven püspökladányi pol- gárista jön Debrecenbe és a Hor- tobágyra.

A püspökladányi pol-
gáriskola igazgatósága már régebben
elhatározta, hogy egy nagyobb szabású
kirándulást rendez Debrecenbe és a
Hortobágyra. Az iskola igazgatósága
most közölte a debreceni idegenforgal-
mi hivatal igazgatójával, hogy az is-
kola 150 tanulója több tanár felügye-
lete alatt szeptember hónapban jön
Debrecenbe és itt a város nevezetessé-
geinek megtekintése után a Horto-
bágyra rándulnak ki.

— **Iparosok figyelmébe!** Közöl-
jük tagjainkkal, hogy az iparjogosit-
vánnyal rendelkező iparosoknak beje-
lentési kötelezettségére vonatkozó
nyomtatványok az iparhatóságnál
(Rendőrség, földszint 38. sz. szoba)
darabonként 10 fillérért már kapha-
tók. Felhívjuk tagjaink figyelmét arra,
hogy a bejelentéseket minél előbb, ok-
mányokkal felszerelve és kitöltve mi-
előbb adják be az iparhatóságnak, mi-
vel a bejelentésre kitűzött határidő rö-
vid és a bejelentés elmulasztása követ-
kezményekkel járhat. Ipartestület.

— **Öngyilkosság Földesen.** A föld-
esi esendőrőrs értesítette a debreceni
ügyészséget, hogy a községben
felakasztotta magát egy és meg-
halt Domokos Zsigmond 46 éves
földműves. Tettének oka ismeret-
len. Az ügyészségben megadták a
temetési engedélyt.

Rádióműsor

PÉNTEK, SEPTEMBER 22.

Budapest I. 6.45: Torna. Hírek
Hanglemezek. 10: Hírek. 12.10: Rác
Zsiga cigányzenekara muzsikál. 12.40:
Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjá-
rásjelentés. 13.30: Sthymmel Miklós
tánczenekara játszik. 14.30: Hírek
16.15: Diákféltóra. 16.45: Pontos idő-
jelzés, időjárásjelentés, hírek. 17.15:
A mazuri csata. Suhay Imre előadása
a csata 25. évfordulója alkalmából
17.40: Gounod: Faust — baletzene
(Szimfónikus zenekar, vez. Busser.).
Hanglemezeiről. 18: Sportközlemények
18.15: A rádió szalonzenekarának mű-
sora. Közben 18.40: »Felolvasás a fel-
olvasásról.« Vaszary Gábor humoros
csevegése. 19.15: Hírek. 19.25: Boldog
szerelem. Bajor Gizi és Uray Tivadar
a világirodalom szerelmes jeleneteiben
Eysen Irén (ének) közreműködésével.
20.10: Modern magyar muzsika. A
Budapesti Hangverseny Zenekart vezé-
nyli Rajter Lajos. Közreműködik
Máthé Jolán (ének). 21: Küllgyi ne-
gyedóra. 21.15: Tánclemezek. 21.40:
Hírek, időjárásjelentés. 22: Dohnányi
Ernő zongorázik. 23: Közvetítés a Spol-
arich kávéházból. Magyar Ferkó éne-
kel, Farkas Jenő cigányzenekara mu-
zikál. 0.05: Hírek. Budapest II. 19.25:
Mozart művek hanglemezeiről. 20.20:
Szűgyi Kálmán énekel, zongorakísérel-
tel. 21.10: Budapesti Hangverseny Ze-
nekar. Vezényel Rajter Lajos. 21.45:
Időjárásjelentés.

GYÁSZROVAT

Ury Imre 76 éves korában el-
hunyt. Temetése pénteken délután
3 órakor lesz köztemetői II-A. te-
remből ref. szertartással.

Pusztai temetkezési intézet.

Horváth János 66 éves korában
elhunyt. Temetése pénteken dél-
után fél 5 órakor lesz köztemetői
IV. teremből rom. kat. szertartás-
sal. Lakása: Tátra u. 7.

Pusztai temetkezési intézet.

x Díjtalanul tanítja meg vevőit
gobelin, kelim és perzsavarrásra
Pikó L., Szent Anna u. 10-12. Tele-
fon: 12-41. Előrajzolt és festett
áruk olcsó árusítása.

— **Szeptember 30-án tartja ülé-
sét Hajdú vármegye törvényható-
ságának kisgyűlése.** Hajdú vár-
megye törvényhatóságának kis-
gyűlése szeptember 30-án délelőtt
9 órai kezdettel a Vármegyeháza
kistanácstermében rendes ülést
tart, amelyen fontos megyei dol-
gokat tárgyalnak meg.

— **A fejlődés időszakában egy
kis pohár természetes »Ferenc Jó-
zsef« keserűvíz, hetenként egyszer-
kétszer bevéve, rendes béműkö-
dést, kielégítő gyomoremésztést és
alapos vértisztítást biztosít. Kér-
dezze meg orvosát!**

Vígyszínház

Kans Albers

utólérhetetlen alakítása:

**EZ BERRY
Örmester**

A legizgalmasabb kalandor,
film 16 fejezetben!

Kaland! Bravur! Szerelem!

Bemutató ma!

Katonaságtól igénybevett lovak és fogatos járművek kiigénylése

Ertesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelte lakosságát, hogy a katonai alakulatok az igénybe vett lovakat és fogatos járműveket gazdasági munkára való felhasználás céljából, ideiglenes használatra, elsősorban tulajdonosaiknak, indokolt igénylés esetében más polgári személyeknek is kiadja.

A lovakat és fogatos járműveket csak az alábbi feltételek mellett lehet kiadni.

Csak páronként, országos járművel a lovakhoz kocsis kíséretében.

A használatra kiadott lovakat, valamint a kocsis a használat tartama alatt a használó köteles élelmezni, a számszámot és fogatos járművet karbantartani.

A használat tartama alatt keletkezett kárért, vagy érték-csökkenésért a használó szavatol a kincstárnál szemben. Megbetegedés esetén úgy a kocsis mint a lovak, kincstári gyógykezelésben részesítendők. A megbetegedéseket használó köteles az illető alakulatnak azonnal bejelenteni. A bejelentés címülésétől eredő minden kárért a felelősség és kártérítési kötelezettség a mulasztót terheli. A használatra kiadott fogatokat az illetékes alakulat azonnal és bármikor bevonhatja.

A használó kötelezvényt tartozik aláírni, melyet az alakulat állít ki és az elsőfokú közigazgatási hatóság látta meg.

A lovak és fogatok visszaadására

vonatkozó kérvény az elsőfokú közigazgatási hatóságtól (Kossuth uca 20. szám, földszint 33. szoba, iktató hivatal) beszerezhető (díjtalan) nyomtatvány útján igényelhető.

Kérelmező a kérvény beadásakor igazolni tartozik: mennyi és milyen szállítási eszköze és lova volt, ebből a honvédség mennyi és milyen lovat és szállítóeszközt vett igénybe, mennyi és milyen lova és szállítóeszköze van még s végül hány hold földön gazdálkodik.

A lótulajdonos a saját tulajdonát képező lovak és fogatos járművek után a kiadás idejére térítési díjat nem kap.

SPORT

Sportnapló

Kijelölték az amatőrmezőkészek játékvezetőit. A vasárnapi amatőr bajnoki mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki: DEAC — Karcagi MOVE; Farkas, B. Turul — DMOVE Joannovics, Hajdúszoboszlói SE — Balmaújvárosi SC; Horényi, PMÁV — DVSC II.; Lengyel dr, MOVE HTE — Dohánygyár; Debreceni, NSE — MTK; Bányási, CsSE — NyKISE Nagy, Ny. TVE — UKMSC; Piller, V. Turul — UAC II.; Ferenczi.

Janzsót négy hétre eltöltötték a játéktól. Mint ismeretes, a játékvezető Janzso Józsefet, a Boesky hávédjét feleselés miatt kiállította az Ujpest mérkőzésen. Az ügyvel most foglalkozott az egyesítő és Janzsót négy hétre eltöltötték a játéktól.

Szlavkovszky vezeti a Perces — DVSC mérkőzést. A vasárnapra kisorsolt NBB mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki: Nyiregyháza — DIMÁVAG: Dobrovolszky, BSZ KRT — Munkács: Kékesi, SSE — Ungvár: Lantos, Rusj — SBTC: Boronkay, Ózd — Kassai SC: Marót, Perces — DVSC: Szlavkovszky, Berecszász — Losonc Boros, Fülel — B. Vasutas: Markovics.

1385-1939 Eg. sz.

FÜRESZPOR ELADÁS!

Ertesítjük a város közönségét, hogy fűrészpor telepünkön bármilyen mennyiségben beszerezhető. A fűrészpor ára egy mázsáig 1.20 P. egy mázsán felüli vétel esetében 1 P.

Debrecen, 1939. szeptember 19.

Városi fátalep.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBB A KUKORICA ÉS A ZAB

Rozs: októberre 14.56, 14.53, zárlat 14.51—14.53; márciusra 15.73, zárlat 15.71—15.73

Tengeri: szeptemberre 18.80, 18.73, zárlat 18.72—18.75; októberre zárlat 18.70.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 19.65—19.80, 78 kg-os 19.85—20.00, 79 kg-os 20.05—20.20, 80 kg-os 20.15—20.30.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50.

Zab: elsőrendű 19.00—19.40, középminőségű 18.80—18.95.

Rozs: 14.20—14.40.

Tengeri: tiszántúli 18.75—18.85.

DEBRECENI TERMÉNY-ES TAKARMÁNYÁRAK

Búza 18.40—19.00. Rozs 12.40—13.00. Árpa 16.00—16.50. Zab 17.50—18.00. Tengeri ó szemes 17.20—17.50. Tengeri csöves 8.50—9.60. Lucerna 6.50—9.50. Széna 5.50. Tök 2.60. Szalma 2.00—2.50.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 14.75—14.95. Dán kor 72.60—73.40. Dinár 6.50—7.90. USA doll. 377.05—388.05. Francia fr. 8.60—8.80. Holl. frt 200.00—202.00. Gesh. Morva protektorátus 7.50—11.80. (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Szlovákia 7.50—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Lengyel zł. 61.00—63.00. Leu 2.60—3.45. Léva 3.00—3.60. Lira 16.90—17.90 (5000 és 1000 lírás bankjegyek kivételével). Német márka —. Svájci frank 83.60—85.50.

A rég elhanyagolt székrekedések kezelésében gyakran más kis mennyiségű természetes »Ferenc József« keserűviz naponként használata is igen hatásosnak bizonyul, úgy hogy a gyomoremésztés is megjavul, az epekielvezés fokozódik, az anyagcsere megélénkül és a vér felfrissül. Kérdezze meg orvosát!

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Betöltendő állás

Lapkihordót bicikkel felvesszünk. Piac uca 49.

Allást keresők

Főzni tudó leány ajánlkozik izr. háztartásba. Durva munkát nem vállalok. Cím a kiadóban. 1808

Fiatallal megbízható keresztény asszony inkasszálást vállal. Cím a kiadóban. 1759

Ingtalan

Városban családi háznak telek eladó. Cím a kiadóban. 1172

Kiadó lakás

Kiadó háromszobás városi lakás. A város tulajdonában lévő Ferenc József út 26-28. sz. bérház II. em. 11. sz. lakás folyó évi október hó-ig kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. em. 37. sz. szobában.

Kiadó háromszobás városi lakás. A város tulajdonában lévő Simonffy u. 2. sz. bérház II. emeletén egy rendkívül háromszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. em. 37. sz. szobában.

Központifűtés

kis udvari szoba kiadó. — Batthyány u. 17-19. félmelet 4. 1719

Eladás

Körte, alma, kézzel szedett, eladó. Diófa uca 15. Megtekinthető 10—4 ig. 1860

Teljesen új sötétkéki oltöny 18 éves fiúnak eladó. Erzsébet u. 14. szám. 1720

Teljesen új kék cipő jutányosan átadó. Ugyanott jó állapotban lévő női szürke felöltő eladó. Széchenyi u. 12. szám. 1812

Teljesen jó állapotban lévő őszi és téli kabát olcsón eladó. — Széchenyi u. 12. sz. ucaai lakás. 1799

Hálók, ebédlők, kombinált székerek, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútordarabok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1473

Alma, kézzel szedett, ryári Jonathán eladó. Diófa uca 15. szám. 1791

Fehér selyem rimzett nagy kendő eladó. Cím a kiadóban. 1626

Vétel

Brillianskövet, aranyat, ezüstöt, zalogjegyet veszek. Moskovics ékszerész, Piac u. 41. sz. 1807

Varrógépeket magas árban veszek, eserelek, köleszőnők, javításokat jótállással. Alkatrészek minden géphez. — Eisenberger, Csapó u. 101. 1825

Rádió

Rádió és villanyszereleési vállalat. Miklós uca 8., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Ajánlat

Ne dobja el óeska kalapját! 1.50 P-ért újjalakítja Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 24. szám. 1634

Harisnyaszemfeszítést villanygéppel szakszerűen vállalok. Harisnyastoppolást, mindennemű kötöttáruk javítását vállalom. Harisnyakötőde, Hatvan u. 17. sz. 1028

Hasznavehetetlen, lomtárba való töltőtollat megbeszélve még az ódon-ságban rejlő értéket 12% készpénz értékben átveszem, mely összeg az újonnan vásárolt toll árából jön levonásba. Mihály papírkereskedés, Svetits-udvar. 1298

Egy- és kétlovas kocsi raktáron, óeskat ía vív. becsérel Neuländer kocsi gyár, Erzsébet uca 28. Telefon 11-47. 1537

Barcikai, mizserfai, kondói, királdi szenek a mindenfajta tűzifa kapható Weinstock fátalep, Kisállomás. 1536

Drótkerítések, drótfonatok, ágyszodronyok, kerti vasbutorok, vaságyak, mosdók, állófogások készülnek Ottonál Rákóczi u. 13. 1752

Takarékos ember tűzifát, szenet téli-re már most szerzi be legolcsóbban. Vágó József tűzifa-, szénkereskedőnél. »Margit«-fürdő mellett. — Telefon 10-24. Gondos kiszolgálás. 1467

»Lela« zománcozott asztaltűzhelyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tűzhelyüzem, Csapó uca 87. Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

Szücsmunkákat, átalakításokat, jutányos árban készit. Jámber szücs. Batthyány u. 2. 1815

Sorsjegyet ön is övezgy Feldmanné, Hatvan uca 2 szám alatti trafikjában (a főpostáival szemben) vásároljon! 1814

Boroshordók, szüretelő edények, légmentes, talmi dezsák legolcsóbban a készítőnél kaphatók. — Nyil u. 16. Korbulyal. 1814

Ballila két üléses, 3 darab alkalmi áron eladó. — Szoboszlay Széchenyi u. 24. 1632

Bükffa, vargafa, nyárfa igen olcsón vizsonteladók részére. Weinstock fátalep, Kisállomás. 1556

Ellátás

Orvos családnál iskoláslány teljes ellátást kaphat, ugyanott központi fűtéses bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 1647

Diáklányt, vagy fiút izr. úri család elvállal központi fűtéses lakásában. Cím a kiadóban. 1732

Hungária pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. 1647

Különféle

Mindennemű varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatopalást, 3 párból kettőt készítek. házhoz is megyek, József kir. herceg uca 22., kislakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Vállalat Rt

fü... 1939

A Pis... crew—Visz... Vars... u megg...

Moszkva, szeptember 22-én az orosz megállapodott a hadsereg által elfoglalt területek Hír szerint mindegyik meggyezési küldöttség elnyole orakor el (MTI)

London, szeptember 22-én Moszkvából, mindegyik meggyezési küldöttség elnyole orakor el (MTI)

Még a... Berlin, szeptember 22-én Távirati Iroda) met körök kijelentésére nyilvánosságra hozta a demarkációt

még a Lengyel met katonai ellátás megindítása előtt tárt arra az eseten ellentétkezés ké vált

Kijelentik továbbá tározásnál Német

Nem... A Magyar Táv... lenti: A »Popolo di B... számában azt a Körösmezőről, h... történt erőszakos vetkezében, magy lépték a lengyel h... tartásuk a rendet é... újabb vérontást. S... szomszédos vidékn... ról való megszáll... együttérzés sürög...

A német... Berlin, szeptemb... Távirati Iroda) rancsnokság közli: A német és orosz... dultai tervszerű